
Til: Miljøstyrelsen, Arter og Naturbeskyttelse
Fra: Møn Naturforening
Titel: Høringssvar – Naturplaner – Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
Sendt: 08-07-2022 12:11

Sag nr. 2022 - 50812: Høringssvar naturplaner - STO - Busemarke Mose og Råby Sø

Modtaget via mail den 08-07-2022 12:11

Akt-id.: 5525117

Høringsvar til Natura 2000 planerne for områder 168, 171, 180 og 183

Møn Naturforening ser generelt den øgede rekreative brug af Møns natur som en betydende, og voksende, trussel mod dyrelivet. Vi ser gerne, at den mønske natur, herunder Natura 2000, bliver brugt i rekreativt øjemed – blot det foregår på naturgrundlagets præmisser.

Naturturismen indgår som helt centralt element i Vordingborg Kommunes strategi for lokal udvikling på Møn, formuleret i "[Strategi for bæredygtig turisme](#)" fra april 2021. I den såkaldte [Udviklingsplan for 17 kommuner i Region Sjælland](#) (august 2020), er Møn bestemt til at være en turismemæssig "vækstdynamo".

Når Fehmern-forbindelsen om få år står klar, vil besøgstrykket øge markant. Da vil ca. 20 mio. nordeuropæere kunne nå Møn på en par timers køretur!

Nævnte Strategi og Udviklingsplan er udformet med uforholdsmæssigt stor indflydelse fra turistbranchen – og mange blinde vinkler i øvrigt. Hverken Strategi eller Udviklingsplan er underlagt miljøvurdering.

Set i det lys, mener vi det er særdeles vigtigt, at den nye generation af Natura 2000 planer sikrer, at skadelig menneskelig forstyrrelse kan forebygges og undgås, helt på linje med andre former for trusler mod udpegningsgrundlag og beskyttede arter.

Vi sendte 14.9. 2020 [kommentarer til Natura 2000 basisanalyserne](#), hvor vi gjorde opmærksom på eskaleringen af outdoor aktiviteter.

Den 19.7.2021 henvendte vi os til myndighederne med "[Rekreativ udnyttelse af Møn og farvandet omkring Møn](#)", hvor vi uddybede konkrete problematikker og stillede spørgsmål.

Vi fik svar fra Miljøministeriet (J.nr. 2021-11366), hvor der bl.a. står, at spørgsmålet om forstyrrelse vil blive vurderet i forbindelse med de Natura 2000 planer, som nu er i høring. Det er naturligvis opløftende.

Vi noterer, at Miljøstyrelsen har fokus på problematikken via [DTC-notat fra februar i år](#) om forstyrrelsestrusler i to udvalgte Natura 2000-områder, samt i en kommende rapport om samtlige Natura 2000-områder, som er færdig i juni 2022.

Vores bidrag til den aktuelle høring om Natura 2000 planer er i to dele:

1. Generelt med en række betragtninger, som leder til konklusionerne, at

- Natura 2000 planerne bør pålægge de lokale myndigheder at arbejde med strategier for **hvordan den nødvendige uforstyrrelse kan sikres / genetableres** specifikt set i relation til turismeplanerne.

- At der af Natura 2000 planerne endnu mere tydeligt bør fremgå, at menneskelig forstyrrelse er en trussel, således at alle planer, projekter etc. specifikt skal vurderes på det parameter.

2. Områdespecifikt, hvor vi nævner nogle problemer i de 4 områder.

1. Generelt:

Natura 2000 forpligtelserne er bindende for myndighederne, samt ligger til grund for myndighedsudøvelsen i øvrigt, hvilket er bekræftet via EU-domstolens retspraksis. Når vi alligevel på lokalt niveau oplever, at Natura 2000 ikke vægtes med den fornødne tyngde, så ser vi hovedårsagen hertil i, at der samlet set er et massivt økonomisk og politisk pres, som "overdøver" naturdirektiverne:

Økonomiske interesser fra lokale og andre interessenter og brancheorganisationer, inkl. statslige målsætninger om at vækste turisme. Politiske ønsker via myndigheder og interesseorganisationer om at få flere danskere ud i naturen, hvilket naturligvis i sig selv er positivt, men i praksis ofte ses tilsidesætte beskyttelseshensyn.

Rekreativ udnyttelse har helt andre karakteristika end eksempelvis trusler fra almindelige regulerbare og forudsigelige projekter, såsom infrastruktur og industri, bl.a. fordi:

- Turismen er konjunkturfølsom og påvirkelig af forskellige tendenser. Hvilken vandsport er "in", mere eller mindre tilfældige påfund der går viralt, "cool" at være tæt på naturen etc.
- Meget af turismen går under Natura 2000 screenings radar. Problematikkerne "fanges ikke ind" af de sædvanlige screenings osv. procedurer.
- Den kumulative effekt er betydende. Men den går under radaren, da projekterne vurderes enkeltvis, i de tilfælde at de i det hele taget er genstand for vurdering.
- Nogle turismetiltag overlapper flere myndigheders ressortområder, hvilket giver en diffus ansvarsfordeling, til fordel for diverse projektmagere, men til ulempe for naturbeskyttelsen. Et eksempel herpå er det løst formulerede paraplyprojekt ["Kystprojektet"](#).

Mange af arterne på udpegningsgrundlaget i de mønske Natura 2000 områder trives, fordi de her finder de uforstyrrede lokaliteter, som de har brug for. Dette fremgår af basisanalyserne.

Hvordan sikres den fornødne uforstyrrelse fremover? Hvordan sikres, at uforstyrrelsen genetableres de steder, den er gået tabt?

DTC-rapporten pointerer (s.6.), at vidensniveauet omkring menneskelig færdsel og udviklingen i menneskelige aktiviteter i fuglebeskyttelsesområderne er yderst begrænset.

Ligesom for andre typer af trusler, må vi udgå fra, at forsigtighedsprincippet og omvendt bevisbyrde følger af EU:s lovgivning og retspraksis.

Vi ser derfor en nødvendighed i, at Natura 2000 planerne anviser eller tematiserer, hvordan den rekreative brug kan planlægges og reguleres, så turismen sker på Natura 2000's præmis og ikke omvendt.

Vordingborg Kommunes markante vækststrategi for turisme, med natur og outdoor som trækplaster, baserer sig på en markant øget overnatningskapacitet via store feriecentre. Aktuelt har kommunen vedtaget planerne for [redacted] i Stege, som skal have plads til 2.500 overnattende gæster. Projektområdet ligger midt imellem Natura 2000 områderne 168 og 180, klos op af vildtreservat. Projektet, som er omfattet af den statslige forsøgsordning for Kyst- og Naturturisme fra 2015, er særligt defineret ved s.k. "blå turisme". I projektet indgår 25 huse på pæle i vandet i Stege havneindløb, med forøgelsesmulighed ved hver enhed. Da Pælehusene så åbenlyst henvender sig til vandsports- og lystfiskersegmentet, har Møn Naturforening i en klage argumenteret for, at Pælehusene skal konsekvensvurderes med tanke på fuglearter på udpegningsgrundlaget for N 168, som ifølge basisanalyserne er afhængige af uforstyrrelse. Da klageinstansen ikke gav medhold i klagen, så viser det, hvor vanskeligt habitatdirektivet lader sig implementere via den sædvanlige procedure, når det gælder turisme – selv når det gælder helt konkrete projekter med fast anlæg osv.

Det vides ikke, om en tilsvarende klage over [redacted] i sin helhed, med plads til 2.500 gæster, også vil underkendes i Klagenævnet?

Men miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr 570 i marts 2020 fastslår, at habitatdirektivet gælder i medlemslandene, uanset graden af national gennemførelse.

<https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/mof/spm/570/svar/1642505/2163262.pdf>

Konklusionen må være, at når det gælder trusselstypen "menneskelig forstyrrelse", så må det gribes anderledes an:

Vækststrategier for naturturisme kan ikke stå alene.

Det er nødvendigt med strategier for, hvordan uforstyrrelsen kan fastholdes/genetableres, så direktivbestemt beskyttelse ikke tilsidesættes. Dette i henhold til Habitatdirektivets §6.2., som tager afsæt i princippet om forebyggelse, hvorefter medlemsstaterne skal træffe "passende foranstaltninger" for at undgå forringelser og forstyrrelser af de arter, for hvilke områderne er udpeget.

Vi henviser til EU Kommissionens vejledning til myndighederne (2019) "Forvaltning af Natura 2000-lokaliteter. Bestemmelserne i artikel 6 i habitatdirektivet 92/43/EØF" og Miljøstyrelsens habitatvejledning fra 2020.

Møn Naturforening henstiller derfor til, at Natura 2000 planerne pålægger henholdsvis Vordingborg Kommune (via handleplanerne) og Naturstyrelsen (via plejeplanerne), at arbejde

med strategier for, hvordan den nødvendige uforstyrrelse kan sikres / genetablere, og forringelse af levestederne kan undgås, set i lyset af den stigende brug af Møns Natura 2000 områder til turisme og rekreation.

Vi henstiller endvidere til, at det af Natura 2000 planerne tydeligt skal fremgå, at alle planer, projekter og aktiviteter, som direkte eller indirekte, herunder kumulativt og på strateginiveau, kan medføre menneskelig forstyrrelse af arterne på udpegningsgrundlaget eller forringelse af levestederne, skal vurderes i forhold hertil, af den/de godkendende/tilsynsførende myndighed(er).

I de lokale myndigheders "værktøjskasse" er redskaber som arbejde med zoner og tilgængelighed, markedsføring, "nudging" og andet, som vi gerne vil gøre opmærksom på igen, når kommunens handleplaner og Naturstyrelsens plejeplaner kommer i høring.

Områdespecifikt:

Kun nogle nedslag. Vi har i henvendelsen "Rekreativ udnyttelse..." givet en mere uddybende behandling.

168 Havet og kysten...

Området har nationalt og internationalt stor betydning bl.a. for mange fuglearter. En præmis for mange af disse arter er netop det ringe forstyrrelsesniveau.

Mange af arterne på udpegningsgrundlaget er bl.a. i yngletiden meget følsomme for menneskelig forstyrrelse (landgang på skær, færdsel, forskellige former for vandsport, droneflyvning etc.)

Hvor "publikum" før var jægere, fiskere og rutinerede fritidssejlere, så ser vi i disse år uerfarne turister myldre ud i lejede kajaker etc., uvidende om den skade de forårsager ved landgang på ynglesteder.

Med Stege Sukkerfabrik Feriecenters 2.500 gæster inkl. Pælehusene, bliver opgaven med at håndhæve beskyttelseshensynene svær og kompleks, måske umulig, at løfte. Planmaterialet nævner "markering" som foranstaltning mod menneskelig forstyrrelse – det mener vi er ganske utilstrækkeligt.

Vi har i 2021 konstateret og dokumenteret, at de kæmpe flokke svingfjerfældende, ikke flyvedygtige svaner, klumper sig sammen. Det er deres velkendte stressreaktion på menneskelig forstyrrelse, som når den gentages, har betydning for bl.a. fouragering. Svanernes fældning sker uheldigvis i juli og august, samtidig med at turistsæsonen er på sit højeste. Problematikken er velkendt og belyst i DCE-rapport fra 2019.

Af vital betydning for mange af de ynglende fugle er uforstyrrelse på strande og skær.

Eksempelvis de så godt som helt uforstyrrede Sækkesand med omkringliggende småøer, som er et vigtigt ynglested for terner, herunder den meget sjældne rovterne. Denne uforstyrrelse er nu truet af bl.a. [REDACTED] og Kystprojektet, som begge vil profitere på at sende turister ud i naturen.

171 Klinteskoven

Som vi har beskrevet, i "Rekreativ udnyttelse...", så konflikter MTB-kørslen (mountainbike) med Natura 2000 beskyttelseshensyn.

Vi har gået MTB ruten, og trods flere egnede redetræer til hvepsevågen og andre rovfugle, er der ikke en eneste rede langs MTB-sporene. Undersøgelse fra Store Dyrehave med optælling af reder før og efter anlæg af MTB-rute viser, at MTB mindsker antallet ynglende rovfugle markant, herunder hvepsevåge.

Vi mener desuden, at de er en juridisk uholdbar situation omkring Geo-centeret, som klagenævnet ved etableringen friholdt fra VVM, med det argument, at der kun er tale om indendørs aktiviteter, og derfor betragtes det på linje med et traditionelt museum. Men aktiviteterne foregår i høj grad udendørs, herunder MTB. Da sagen således blev afgjort på den forkerte præmis, mener vi der bør overvejes at genåbne den.

Med knopskydning kommer der stort set hvert år nye primitive overnatningspladser på Naturstyrelsens arealer, som skaber yderligere uro. Nyt for i år er udvidelse af shelterpladsen ved Mandemarke Haver, samt brug af den gamle skovfogedbolig ved Liselund til turismeformål.

180 Stege Nor

Ville fortjene status som EU-fuglebeskyttelsesområde, da her er fuglebestande (toppet lappedykker, stor skallesluger m.fl.), der er beskyttet via fuglebeskyttelsesdirektivet.

Uforstyrreligheden, som gør området til en god fuglelokalitet, er truet, på linje med og af samme årsager som område 168.

Uden for Natura 2000 ligger havneindløbet og Sukkerfabrikkens slambassiner, hvor mange andefugle, herunder op til flere tusinde troldænder, har deres vinterkvarter. Det er truet af Pælehusene og øget aktivitet på Sukkerfabrikkens område.

183 Busemarke Mose og Råby Sø

Området er en betydende fuglelokalitet, selv om dette ikke bliver nævnt i materialet. Af hensyn til fuglelivet kan vi kun opfordre til, at her fortsat absolut bør friholdes for publikumsadgang.

Kitesurferne holder sig fra stranden syd for området, det ville ellers kunne skræmme fuglelivet.

Tilsvarende må hanggliding, droneflyvning helikopteroverflyvning o.l. undgås.

På vegne af bestyrelsen i Møn Naturforening

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Møn Naturforening
Afsenders e-mailadresse	kontakt@moennatur.dk
Afsenders telefonnummer	████████
Interessenttype	Organisation, forening mv
Tilføj kontaktperson	✓
Kontaktpersons navn	████████████████████
Kontaktpersons e-mailadresse	kontakt@moennatur.dk
Kontaktpersons telefonnummer	████████
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund
Områdenummer	168
Datagrundlag	✓
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	✓
Modstridende interesser	✓
Målsætninger	
Rollefordeling	✓
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	✓
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	
Skriv høringssvar	Henviser til vedhæftet fil. Høringssvaret går på de 4 mønske N2k: 168, 171, 180, 183
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	Moen-naturforening-hoeringssvar-Natura-2000-Planer-25maj22.pdf

Indsendt 25-05-2022 08:36. Kvitteringsnummer TA-FET-FR-YP9.

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 18-05-2022 11:12

Sag nr. 2022 - 37646: Høringssvar naturplaner - STO - Busemarke Mose og Råby Sø

Modtaget via hjemmesiden den 18-05-2022 11:12:03

Kvitteringsnummer: dcb6q29rxx

Udkast til

Høring, Strategisk Miljøvurdering Natura 2000 nr. 183 Busemarke Mose – Råby Sø.

s. 4. Det forekommer uheldigt at man ikke kan vurdere miljøpåvirkning i den forelagte strategiske miljøvurdering.

s. 4 På Østmøn træffes ofte fugle på træk fra overvintringsområder i landene syd for Danmark. Området i Busemarke Mose har derfor relation til naturområder i udlandet både syd for Danmark og nord for Danmark, hvor fuglene har ynglepladser

s. 4. Det er uforklaret, hvorfor der skelnes imellem "arter og fugle", da fugle også inddeles i arter

s. 5 På Østmøn er et væld af mulighed for naturoplevelser bl.a. ved Møns Klint, så der er ikke behov for større naturoplevelser i området.

s.5 Vedr. hovedformål: Det bør bemærkes at et hovedformål er at sikre uforstyrret område af hensyn til fuglelivet.

s. 6 Det vil øge miljøvurderingens kvalitet, hvis der udføres en konsekvensvurdering

s. 7 Det er uklart om initiativer af hensyn til klimatilpasning er relevant

s. 7 Det er uklart om omtale af naturnationalpark er relevant for området.

s. 7 Det er uklart hvad begrebet "vildere naturforvaltning" indebærer.

s. 8 Sødannelse på lavbundsjord kan medføre dannelse af drivhusgassen metan og udledning af fosfor til vandmiljø.

s. 8 Områdets fugleliv har behov for uforstyrrethed, og der ses ikke behov for at befolkning eller turister får adgang.

s. 8 Der ses ingen risiko for at landskabelige værdier i øjeblikket er truede

s. 9 Relation til Danmarks Havstrategi er uklar

s. 9 Intensiv græsning kan forringe levevilkår for Sumpvindelsnegl, ligesom vandstandshævning kan have negativ effekt for artens biotop og dermed dens overlevelse på stedet.

s. 10 Områdets fugleliv er ikke robust. Det tåler ikke yderligere rekreativ udnyttelse

s. 10 Oversvømmelse af lavbundsjord kan medføre udledning af fosfor til vandmiljø

s. 10 Da der ved området er flere arkæologiske fund, bør det indarbejdes i miljøvurderingen at evt. jordarbejder bør udføres med stor hensyntagen til fund.

s. 11 Da der tidligere har været fund af Pukkellæbe i området bør dets potentiale som levested for meget sjældne plantearter fremhæves.

s. 11 Det forekommer uklart, hvad der er grund til at områdets fugleliv ikke er vurderet. Området har potentiale til at rumme træfugle fx Hvid Stork, Trane foruden ynglefugle Plettet Rørvagtel (hørt i området) og Rørhøg.

s. 14 Miljøvurdering bør omtale, at der er behov for sikring af at området fremstår forstyrrelsesfrit og at der ikke etableres anlæg til turistformål

s. 14 Det er uklart, hvordan udpining tænkes foretaget og hvor. Det vil være formålstjenligt at foretage udpining ved dyrkning fx med afgrøden Havre på Råby Sø for evt. tilkastning af afvandingskanal af hensyn til begrænsning af mængde af fosfor i tørvejorden.

s. 15 – som nævnt for s. 14. Vandmætning af jord kan medføre udslip af fosfor til vandmiljø

s. 15 Den landskabelige værdi af området er meget stor i øjeblikket og det er uklart på hvilken måde den vil kunne øges.

s. 16 Der er nævnt "kommuner", og det er uklart, hvilke andre kommuner end Vordingborg Kommune der tænkes på.

s. 17 En handleplan vil være værdifuld at kende for offentligheden og for beboere i området

s. 18 Bekkasinmosen har tidligere været det mest botanisk artsrige område, hvilket vil kunne genskabes ved rydning af trævækst. Rydning af træer kan også forbedre forhold for fugleliv – fx Vibe – da Krager kan have udkigsposter i træer i forbindelse med prædation af vibe-reder.

s. 18 Grunden til at kalkoverdrev er nedprioriteret er uklar.

Udkast til

Høringssvar ved. Plan for Natura 2000-område, Busemarke Mose og Råby Sø. Nr. 183.
Habitatområde H192

S. 5. Det er uforklaret, hvorfor der skelnes imellem arter og fugle al den stund, at fugle indeles i arter.

s. 5 Det er uklart præcist, hvad der menes med udtrykket en "mere dynamisk forvaltning".

s. 6 På diagrammet ser det ud som indsatsprogrammet udfærdiges efter høring, men planforslaget indeholder indsatsprogram, hvor det er nævnt at retningslinjer er bindende (s.8).

s. 6. Der savnes konsekvensvurdering ligesom indsatsens lokalisering og valgt forvaltningsmetode ikke fremgår.

s. 16 Det er uklart, hvad der menes med begrebet "naturlig dynamik".

s. 17 Det er uklart, hvad der forstås ved "større variation i naturen", da naturen giver den variation, bl.a. jordbund, klima og drift giver mulighed for.

s. 17 Det er uklart, hvad der menes med "mere naturlige forhold for de forskellige arter", da arterne findes hvor de naturlige forhold giver dem mulighed for at eksistere.

s. 18 Det er uklart om omtale af marine naturtyper er relevant i dette område.

s. 18 Det er uklart, hvorfor der ikke ønskes etableret naturtypen "kalkoverdrev"

s. 19 Det er uklart om bestemmelse om udvidet areal med urørt skov og fiskeriregulering er relevant for området.

s. 19 Det er uklart på hvilken måde, der skelnes imellem "drift og pleje", da begrebet "naturpleje" sædvanligvis drejer sig om en form for drift.

s. 20. Det er uklart om omtalen af urørt skov er relevant for området.

s. 20 Retningslinjer bør suppleres med en retningslinje, der angiver at området bør friholdes for anlæg, der kan medføre øget tilstrømning af publikum, hvilket vil være forstyrrende for fugleliv.

Notat vedr.

Revideret basisanalyse Natura 2000-område Busemarke Mose – Råby Sø nr. 183

Generelt:

Det forekommer uklart, hvorfor omtale af områdets fugleliv er udeladt.

Det forekommer uforklaret, hvorfor kun en enkelt naturligt forekommende planteart er nævnt (Hvas Avneknippe). Området huser bl.a. Møns eneste bestand af Butblomstret Siv, som er relativ sjælden og området har tidligere være voksested for Mygblomst og Pukkellæbe.

s. 4 Det er uklart, hvorfor basisanalysen alene begrundes i data fra NOVANA og ikke inddrager andre data.

s. 5 Det er uklart, hvorfor der skelnes imellem ”arter og fugle”, da fugle inddeles i arter

s. 11, 14 og 15 Det er uklart hvori hæmning af naturlig dynamik består.

s. 37 Det er uforklaret, hvorfor der i litteraturlisten nævnes publikationer som har begrænset relation til området bl.a. reference om fiskeri med trawl.

s. 37 Det er uforklaret, hvorfor der er sket fravalg af referencer fra tidligere udgivelser om naturen i området og data fra databaser fra NGO-organisationer.

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Borger
Afsenders e-mailadresse	[REDACTED]
Afsenders telefonnummer	[REDACTED]
Interessenttype	Privatperson
Tilføj kontaktperson	
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Busemarke Mose og Råby Sø
Områdenummer	183
Datagrundlag	✓
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	✓
Målsætninger	✓
Rollefordeling	
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	✓
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	✓
Skriv høringssvar	Det er uforklaret, hvorfor oplysninger om fuglelivet i området ikke indgår. Der er behov for uforstyrrelse af hensyn til fuglelivet.
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	Høring plan Busemarke Mose - Råby Sø Natura 2000 nr 183.odt Høring - Strategisk Miljøvurdering Natura 2000 Busemarke Mose mv. nr 183.odt Notat - basisanalyse Natura 2000 - Busemarke Mose mv. nr 183.odt

Indsendt 18-05-2022 11:12. Kvitteringsnummer DC-B6Q-29-RXX.

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 25-05-2022 22:35

Sag nr. 2022 - 39771: Høringssvar naturplaner - STO - Busemarke Mose og Råby Sø

Modtaget via hjemmesiden den 25-05-2022 22:35:03

Kvitteringsnummer: gvn2mp2wfm

N183 Busemarke Mose og Råby Sø.

3.3 Modstridende interesser

Vordingborg kommune ønsker at gøre opmærksom på en problemstilling vedrørende ændringer af rigkær til strandeng. Fra forrige basisanalyse til den nuværende, er ca. 6 hektar rigkær konverteret til strandeng. Dette skyldes hyppigere oversvømmelse med saltvand bl.a. fra et dige under nedbrydning og udløbet af Nyhåndsbækken. Vordingborg Kommune ønsker at vide, om rigkær skal prioriteres over strandeng i forvaltningen af området og ønsker dette præciseret i planerne, f.eks. i afsnittet om modstridende interesser.

4.2 Områdespecifikke retningslinjer

Vordingborg kommune undrer sig over, at rigkær ikke er nævnt som særlig opmærksomhedskrævende habitatnaturtype.

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Vordingborg Kommune
Afsenders e-mailadresse	████████████████████
Afsenders telefonnummer	██████████
Interessenttype	Kommunal myndighed
Tilføj kontaktperson	✓
Kontaktpersons navn	████████████████
Kontaktpersons e-mailadresse	████████████████████
Kontaktpersons telefonnummer	██████████
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Busemarke Mose og Råby Sø
Områdenummer	183
Datagrundlag	✓
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	✓
Målsætninger	✓
Rollefordeling	
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	
Skriv høringssvar	Se vedhæftede høringssvar
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	N183.docx

Indsendt 25-05-2022 22:35. Kvitteringsnummer GV-N2M-P2-WFM.

Notat vedr.

Revideret basisanalyse Natura 2000-område Busemarke Mose – Råby Sø nr. 183

Generelt:

Det forekommer uklart, hvorfor omtale af områdets fugleliv er udeladt.

Det forekommer uforklaret, hvorfor kun en enkelt naturligt forekommende planteart er nævnt (Hvas Avneknippe). Området huser bl.a. Møns eneste bestand af Butblomstret Siv, som er relativ sjælden og området har tidligere være voksested for Mygblomst og Pukkellæbe.

s. 4 Det er uklart, hvorfor basisanalysen alene begrundes i data fra NOVANA og ikke inddrager andre data.

s. 5 Det er uklart, hvorfor der skelnes imellem ”arter og fugle”, da fugle inddeles i arter

s. 11, 14 og 15 Det er uklart hvori hæmning af naturlig dynamik består.

s. 37 Det er uforklaret, hvorfor der i litteraturlisten nævnes publikationer som har begrænset relation til området bl.a. reference om fiskeri med trawl.

s. 37 Det er uforklaret, hvorfor der er sket fravalg af referencer fra tidligere udgivelser om naturen i området og data fra databaser fra NGO-organisationer.

Udkast til

Høring, Strategisk Miljøvurdering Natura 2000 nr. 183 Busemarke Mose – Råby Sø.

s. 4. Det forekommer uheldigt at man ikke kan vurdere miljøpåvirkning i den forelagte strategiske miljøvurdering.

s. 4 På Østmøn træffes ofte fugle på træk fra overvintringsområder i landene syd for Danmark. Området i Busemarke Mose har derfor relation til naturområder i udlandet både syd for Danmark og nord for Danmark, hvor fuglene har ynglepladser

s. 4. Det er uforklaret, hvorfor der skelnes imellem "arter og fugle", da fugle også inddeles i arter

s. 5 På Østmøn er et væld af mulighed for naturoplevelser bl.a. ved Møns Klint, så der er ikke behov for større naturoplevelser i området.

s.5 Vedr. hovedformål: Det bør bemærkes at et hovedformål er at sikre uforstyrret område af hensyn til fuglelivet.

s. 6 Det vil øge miljøvurderingens kvalitet, hvis der udføres en konsekvensvurdering

s. 7 Det er uklart om initiativer af hensyn til klimatilpasning er relevant

s. 7 Det er uklart om omtale af naturnationalpark er relevant for området.

s. 7 Det er uklart hvad begrebet "vildere naturforvaltning" indebærer.

s. 8 Sødannelse på lavbundsjord kan medføre dannelse af drivhusgassen metan og udledning af fosfor til vandmiljø.

s. 8 Områdets fugleliv har behov for uforstyrrethed, og der ses ikke behov for at befolkning eller turister får adgang.

s. 8 Der ses ingen risiko for at landskabelige værdier i øjeblikket er truede

s. 9 Relation til Danmarks Havstrategi er uklar

s. 9 Intensiv græsning kan forringe levevilkår for Sumpvindelsnegl, ligesom vandstandshævning kan have negativ effekt for artens biotop og dermed dens overlevelse på stedet.

s. 10 Områdets fugleliv er ikke robust. Det tåler ikke yderligere rekreativ udnyttelse

s. 10 Oversvømmelse af lavbundsjord kan medføre udledning af fosfor til vandmiljø

s. 10 Da der ved området er flere arkæologiske fund, bør det indarbejdes i miljøvurderingen at evt. jordarbejder bør udføres med stor hensyntagen til fund.

s. 11 Da der tidligere har været fund af Pukkellæbe i området bør dets potentiale som levested for meget sjældne plantearter fremhæves.

s. 11 Det forekommer uklart, hvad der er grund til at området fugleliv ikke er vurderet. Området har potentiale til at rumme træfugle fx Hvid Stork, Trane foruden ynglefugle Plettet Rørvagtel (hørt i området) og Rørhøg.

s. 14 Miljøvurdering bør omtale, at der er behov for sikring af at området fremstår forstyrrelsesfrit og at der ikke etableres anlæg til turistformål

s. 14 Det er uklart, hvordan udpining tænkes foretaget og hvor. Det vil være formålstjenligt at foretage udpining ved dyrkning fx med afgrøden Havre på Råby Sø for evt. tilkastning af afvandingskanal af hensyn til begrænsning af mængde af fosfor i tørvejorden.

s. 15 – som nævnt for s. 14. Vandmætning af jord kan medføre udslip af fosfor til vandmiljø

s. 15 Den landskabelige værdi af området er meget stor i øjeblikket og det er uklart på hvilken måde den vil kunne øges.

s. 16 Der er nævnt "kommuner", og det er uklart, hvilke andre kommuner end Vordingborg Kommune der tænkes på.

s. 17 En handleplan vil være værdifuld at kende for offentligheden og for beboere i området

s. 18 Bekkasinmosen har tidligere været det mest botanisk artsrige område, hvilket vil kunne genskabes ved rydning af trævækst. Rydning af træer kan også forbedre forhold for fugleliv – fx Vibe – da Krager kan have udkigsposter i træer i forbindelse med prædation af vibe-reder.

s. 18 Grunden til at kalkoverdrev er nedprioriteret er uklar.

Udkast til

Høringssvar ved. Plan for Natura 2000-område, Busemarke Mose og Råby Sø. Nr. 183.
Habitatområde H192

S. 5. Det er uforklaret, hvorfor der skelnes imellem arter og fugle al den stund, at fugle indeles i arter.

s. 5 Det er uklart præcist, hvad der menes med udtrykket en "mere dynamisk forvaltning".

s. 6 På diagrammet ser det ud som indsatsprogrammet udfærdiges efter høring, men planforslaget indeholder indsatsprogram, hvor det er nævnt at retningslinjer er bindende (s.8).

s. 6. Der savnes konsekvensvurdering ligesom indsatsens lokalisering og valgt forvaltningsmetode ikke fremgår.

s. 16 Det er uklart, hvad der menes med begrebet "naturlig dynamik".

s. 17 Det er uklart, hvad der forstås ved "større variation i naturen", da naturen giver den variation, bl.a. jordbund, klima og drift giver mulighed for.

s. 17 Det er uklart, hvad der menes med "mere naturlige forhold for de forskellige arter", da arterne findes hvor de naturlige forhold giver dem mulighed for at eksistere.

s. 18 Det er uklart om omtale af marine naturtyper er relevant i dette område.

s. 18 Det er uklart, hvorfor der ikke ønskes etableret naturtypen "kalkoverdrev"

s. 19 Det er uklart om bestemmelse om udvidet areal med urørt skov og fiskeriregulering er relevant for området.

s. 19 Det er uklart på hvilken måde, der skelnes imellem "drift og pleje", da begrebet "naturpleje" sædvanligvis drejer sig om en form for drift.

s. 20. Det er uklart om omtalen af urørt skov er relevant for området.

s. 20 Retningslinjer bør suppleres med en retningslinje, der angiver at området bør friholdes for anlæg, der kan medføre øget tilstrømning af publikum, hvilket vil være forstyrrende for fugleliv.